Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	40C/491/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5115229443
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Anna Mihálíková
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2017:5115229443.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina ako súd prvej inštancie, v konaní pred sudkyňou Mgr. Annou Mihálikovou, v právnej veci žalobcu: Ľ. V., W.. XX.XX.XXXX, F. C. XXX, XXX XX C., zastúpený splnomocneným zástupcom: Advokáti Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanej: L. C., U. A.: J. T. L., Š. X, XXX XX F., v zastúpení: prokurátorky Okresnej T. Ž., o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 4.892,53 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.892,53 Eur od 23.05.2015 do zaplatenia, titulom vynaložených trov trestného konania a sumu 3.000,-Eur titulom nemajetkovej ujmy, všetko v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému v pomere 79,88 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 07.10.2015, sa žalobca domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť mu sumu 22.939,64 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 22.939,64 Eur odo dňa 23.05.2015 až do zaplatenia ako náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 5.439,64 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 17.600,-Eur, t. j. náhradu majetkovej ujmy, ako aj nemajetkovej ujmy z dôvodu vedeného trestného stíhania voči jeho osobe a zásahom do jeho základných práv priznaných ústavou. Z odôvodnenia podanej žaloby vyplýva najmä, že dôvodom uplatneného nároku na náhradu škody je začatie trestného stíhania a vznesenia obvinenia voči žalobcovi vedeného Špecializovaným trestným súdom v Pezinku pod sp. zn. XK-XT/XX/XXXX-XXX pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev a zločin subvenčného podvodu podľa §-u 261 ods. 1, ods. 3, §-u 14 ods. 1, §-u 255 ods. 1, ods. 4 písm. a), §-u 14 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 02.02.2010 bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie a dňa 08.12.2010 vznesené obvinenie pre označený zločin, ktorého sa mal žalobca dopustiť tým, že dňa 14.12.2009 ako zástupca podnikateľského subjektu - Ľ. V., K.: XX XXX XXX, C. XXX, prostredníctvom I. V. úmyselne predložil k preplateniu nesprávne nadhodnotené účtovné doklady o výšku 70.999,55 Eur na Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR v Bratislave, čo nemalo zodpovedať reálne dodanému materiálu v súvislosti s realizáciou projektu. Riadne a včas podaná sťažnosť proti označenému uzneseniu bola zamietnutá prokurátorkou úradu Špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR ako nedôvodná. Dňa 21.07.2011 Úrad Špeciálnej prokuratúry oznámil žalobcovi, že voči nemu podal na Špecializovaný trestný súd v Pezinku obžalobu za zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev v štádiu pokusu podľa §-u 14, §-u 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku T.-XT/XX/XXXX-XXX zo dňa 07.11.2011 uznal žalobcu za vinného z trestného

činu tak, ako mu kládla obžaloba za vinu, na základe podaného odvolania voči označenému rozsudku obžalovaným bol tento rozsudok uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.11.2013 zrušený v plnom rozsahu a vec bola vrátená súdu I. stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku T.-XT/XX/XXXX-XXX zo dňa 09.01.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný.
Poukázal na to, že súdna prax dospela k výkladovému záveru, že zákon č. 514/2003 Z.z. zahŕňa aj nárok na náhradu nákladov konania vynaložených na obhajobu v súvislosti s prevzatím právneho zastúpenia, a to za účelom dosiahnutia zrušenia rozhodnutia pre jeho nezákonnosť, pričom nemusí ísť o trovy nutnej obhajoby, v prílohe predložil vyúčtovanie trov právneho zastúpenia za 18 úkonov právnej pomoci, výška ktorých predstavuje sumu 5.439,64 Eur. Trestné stíhanie voči žalobcovi trvalo viac ako 47 mesiacov, počas ktorých bol v podstatnej miere ovplyvnený nielen súkromný život, ale aj pracovný a spoločenský život žalobcu, v dôsledku čoho pociťuje morálnu ujmu. Napriek tomu, že bol žalobca oslobodený pod obžaloby, informácia o obvinení sa dostala do povedomia jeho okolia a žalobcove dobré meno dlhodobo budované, reputácia poctivého podnikateľa a dôvera okolia voči jeho osobe boli teda nezákonným rozhodnutím narušené. Dôležité je pripomenúť, že konanie začalo a bolo postavené na nelegálnom odpočúvaní, ktoré predstavovalo hrubý zásah do práv žalobcu. Žalobca bol nútený podstupovať procesné úkony trestného konania, to ho obmedzovalo v bežnom živote, zaberalo mu čas, energiu a spôsobovalo stres. Konanie na Špecializovanom trestnom súde vyvoláva u všeobecnej verejnosti osobitý rešpekt, čo podvedome ovplyvnilo i žalobcových aktuálnych investorov a viedlo k ukončeniu spolupráce. Zdĺhavé konanie a stres nepriaznivo ovplyvnilo aj rodinné prostredie žalobcu a boli jedným z faktorov, ktoré viedli k rozvratu manželstva žalobcu. Napriek presvedčeniu o nespáchaní uvedeného trestného činu, bol žalobca vystavený psychickému tlaku a napätiu, ktoré by z rešpektu pred orgánmi činnými v trestnom konaní pociťoval na jeho mieste každý jeden slušný občan. Zásah do žalobcových osobnostných práv bol teda nielen intenzívny, ale aj dlhodobý. Takáto dĺžka trestného konania je absolútne neprijateľná, obzvlášť, keď je konanie vedené voči nevinnej osobe. Podľa názoru ESĽP: „Neprimeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy sa v tomto ohľade nevyžadujú.“ V rozhodnutí Apicella verzus Taliansko ESĽP uviedol, že nemajetková (morálna ujma) sa nepreukazuje, vzniká samotným porušením základných práv a slobôd a súd špecificky v prípade neprimeranej dĺžky konania iba celkom výnimočne nepriznáva zadosťučinenie v peniazoch. Z týchto dôvodov si žalobca uplatnil škodu v podobe nemajetkovej ujmy. Žalobca splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z §-u 15 ods. 1 Z. č. 514/2003 Z. z., a u žalovanej si uplatnil nárok prostredníctvom žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola Ministerstvu vnútra SR doručená dňa 22.12.2014, ktoré postúpilo žiadosť na predbežné prerokovanie Generálnej prokuratúre a tá túto žiadosť dňa 23.01.2015 postúpila Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré listom zo dňa 02.02.2015 postúpilo žiadosť späť Generálnej prokuratúre, medzi ktorými poslednými dvoma orgánmi táto žiadosť bola opätovne postúpená listom zo dňa 25.02.2015 Generálnej prokuratúre SR. Lehota 6-tich mesiacov odo dňa podania žiadosti uplynula, dotknuté orgány sa k uplatnenému nároku nevyjadrili a nedošlo ani k vyriešeniu sporu o príslušnosť, nastúpila zákonná fikcia odmietnutia uplatneného nároku, ktorá zakladá oprávnenie pre uplatnenie náhrady škody na súde. Uplatnený nárok žalobca zdôvodnil na vec sa vzťahujúcou judikatúrou Najvyššieho súdu SR predovšetkým uznesením NS SR sp. zn. 4MCdo/15/2009 s dôrazom na to, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. V takejto situácií mierou zhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Súdna judikatúra systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia, resp. vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného stíhania. Z uznesenia NS SR sp. zn. 1Cdo/64/2008 vyplýva, že ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, prípadne voči komu bolo trestné stíhanie zastavené, má právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia; takéto právo by nemal vtedy, ak by si vznesenie obvinenia zavinil sám, bol spod obžaloby oslobodený len preto, že nie je za trestný čin trestne zodpovedný, resp. že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný. V konkrétnom prípade nebola naplnená ani jedna z uvedených negatívnych podmienok. Podľa uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/27/2011 rozhodnutie, ktoré bolo zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, z dôvodu nesprávne alebo nedostatočne zisteného skutkového stavu, ako aj z dôvodu vady konania,

je nezákonné. Z uvedených dôvodov žalobca má za to, že preukázal, že návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je dôvodný a vo veci sú splnené všetky zákonom požadované podmienky na priznanie náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a to vydané nezákonné rozhodnutie - rozhodnutie o začatí trestného stíhania, ktoré bolo ukončené oslobodením žalobcu spod obžaloby. To, že žalobcovi vznikla škoda a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou. Vzhľadom na skutočnosť, že dotknutý orgán sa k uplatnenému nároku nevyjadril, nastúpila zákonná fikcia odmietnutia nároku uplatneného v návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, uplynutím 6-tich mesiacov odo dňa doručenia návrhu, teda dňa 22.05.2015, z tohto dôvodu žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania, a to vo výške 5,05 % zo sumy 22.939,64 Eur odo dňa 23.05.2015 až do zaplatenia.

2. Na preukázanie skutkových tvrdení žalobca označil a predložil nasledovné dôkazné prostriedky: Rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku č. k. T.-XT/XX/XXXX-XXX zo dňa 09.01.2014 právoplatný a vykonateľný dňa 09.01.2014, vyúčtovanie trov právneho zastúpenia zo dňa 14.01.2014, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím adresovanú Ministerstvu vnútra SR.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 23.02.2016 žiadal tento návrh v celom rozsahu zamietnuť. Neuznal ho v celom rozsahu, nakoľko žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o existencii nezákonného rozhodnutia. Žalobca za nezákonné rozhodnutie, od ktorého odvodil svoj nárok na náhradu škody označil uznesenie o vznesení obvinenia voči jeho osobe zo dňa 08.12.2010 pre zločin označený v tomto uznesení z dôvodu, že uvedené trestné konanie skončilo rozsudkom, ktorým bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Žalovaný má za to, že neskoršie rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby v žiadnom prípadne nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči jeho osobe bolo nezákonné s poukazom na § 6 ods. 1 Z. č. 514/2003, že takýto nárok možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Konštrukcia uvádzaná žalobcom nemá oporu v žiadnom ustanovení citovaného zákona a žalobca odkazuje výlučne na závery niektorých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR opomínajúc, že tieto závery v právnom poriadku SR nemajú právnu záväznosť, a preto nemôže byť základom pre uplatnenie nároku, ktorý nemá žiadnu oporu v zákone. Citovaný zákon vymedzuje striktne a jednoznačne (nie exemplárne), aké rozhodnutie možno považovať za nezákonné. V právnom poriadku SR neexistuje zákon, ktorý by za orgán príslušný na zmenu, resp. zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia orgánu činného v trestnom konaní určoval súd, a už vôbec nie extenzívnym výkladom tohto zákona, ktorý je vzhľadom na znenie citovaného zákonného ustanovenia vylúčený. Neprípustnosť extenzívneho výkladu vyvodil z prísnej absolútnej objektívnej zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu, preto rozširovanie skutkových podstát, ktoré sú základom pre priznanie nároku na náhradu škody, by bolo zásahom súdnej moci do tvorby práva, ktorá v právnom poriadku SR nie je zverená súdom, ale zákonodarnej moci. Prípadné rozhodnutie súdu, ktorý by legitimizovalo takúto konštrukciu nezákonného rozhodnutia, by bolo v rozpore so všetkými zásadami trestného práva účinného na území SR, pretože uznesenie o vznesení obvinenia nepredpokladá istotu, že skutok sa stal, a že ho skutočne spáchal obvinený, ale vyjadruje istú mieru pravdepodobnosti o jeho spáchaní touto osobou. Preto nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania, existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa v neskorších štádiách trestného konania z rôznych dôvodov nepotvrdí (II ÚS 163/2013). Iný záver by nepochybne viedol k popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii neviny, k popretiu účelu samotného trestného konania, resp. jeho časti, t. j. prípravného konania, ktoré by de facto stratilo svoj význam a viedlo by k záveru, že o tom, že stíhať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Akékoľvek spájanie, resp. spoločné posudzovanie dvoch typov rozhodnutia, a to rozhodnutia o vznesení obvinenia (§ 206 Tr. por.) a rozsudku o vine, resp. nevine obvineného (§ 284 a nasledujúce Tr. por.), je neprijateľné a nelogické a nemožno k nemu dospieť ani extenzívnym výkladom tohto zákona, na každé z týchto rozhodnutí kladie zákon iné nároky, kým pri vznesení obvinenia postačuje dôvodné podozrenie o spáchaní trestného činu určitou osobou, pri rozhodnutí o vine, musí byť vina obžalovaného preukázaná bez akýchkoľvek pochybností. Orgány činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť stíhať osobu, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu. Hoci má žalovaný vedomosť o rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, z ktorých niektoré prijali záver o tom, že pri posudzovaní tohto typu nároku má oslobodzujúci rozsudok rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, k čomu dospeli tzv. extenzívnym výkladom citovaného zákona s takýmto záverom nesúhlasí, nakoľko popiera základný účel trestného konania a vytvára neprípustný nátlak súdnej moci

na činnosť orgánov činných v trestnom konaní. Sankcionovanie orgánov činných v trestnom konaní civilnými súdmi za ich činnosť uskutočňovanú na základe a v medziach zákona, je preto neprípustným zásahom do ich právomoci a je nepochopením systému trestného konania v právnom poriadku SR. S poukazom na vyššie uvedené a článok 144 ods. 1 Ústavy SR - požiadal súd, aby vzal tieto argumenty do úvahy a nenasledoval bezvýhradne tieto rozhodnutia. Keďže v tomto prípade nie je splnená základná z podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody, a to existencia nezákonného rozhodnutia, nie je daný v tejto veci už samotný základ nároku uplatňovaného žalobcom, z tohto dôvodu žiada žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Súčasne z opatrnosti pre úplnosť poukazuje, že pokiaľ ide o nárok žalobcu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, tento je v celom rozsahu nepreukázaný. V súlade s vyššou argumentáciou s poukazom na zásadu hospodárnosti konania, požiadal súd o rozhodnutie medzitýmnym rozsudkom o tom, či je základ nároku navrhovateľa daný.

4. Strany sporu a ich zástupcovia zotrvali na vyššie uvedených tvrdeniach aj v priebehu pojednávania.

5. Zástupca žalobcu na preukázanie výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy navrhol vypočuť žalobcu a svedkov: Y.. E. U., R. Y., V. Š..

6. Z výpovede žalobcu vyplynulo najmä, že počas takmer 4 rokov prebiehajúceho trestného stíhania, mu zrušili nejaké zákazky, pretože sa rozšírili reči, že je zatvorený alebo má byť zatvorený, takže obrat z roku 2011 cca 2.000.000,- Eur mu v roku 2012 klesol na cca. 1.000.000,- Eur, ďalší rok mu tento príjem klesol ešte cca o 200.000,- Eur. V tom čase bol najväčším dodávateľom pre firmu Q., L..C..I.. so sídlom V. W. Y., kde pracoval pán K.. Š., práve táto firma mu nedávala zákazky (stavebné zákazky), a pretože si mysleli, že tieto už nedokončí, lebo bude zatvorený. Tieto skutočnosti sa rozšírili aj medzi jeho zamestnancami, ktorí sa osobne chodili pýtať do firmy Q., L..C..I.. o zamestnanie. V tom čase mu volali aj ďalší starostovia a informovali sa, či dokončí rozbehnuté veci a nerozbehnuté veci mu všetky zrušili. Tieto skutočnosti vo veľkej miere prispeli k tomu, že po cca 18 rokoch manželstva sa rozviedol. Bol na tom psychicky zle, asi po roku veľkých nezhôd s manželkou odišiel zo spoločnej domácnosti z rodinného domu. Boli to aj finančné problémy, musel založiť rodinný dom, zobrať si úver, aby mohol splatiť niektoré veci, teda rodinný komfort už nebol taký ako býval. Tesne predtým, ako ho obvinili alebo potom si zobral hypotekárny úver do 140.000,- Eur, ktorý použil na vyplatenie dlhov zo stavebnej činnosti. Odstupom času mal ťažkosti na hrudi a po odborných vyšetreniach bol medicínsky záver taký, že mu zistili srdcovú vadu, ktorá mohla byť spôsobená aj extrémnym stresom. Tieto vyšetrenia podstúpil pre rokom alebo dvoma. Mal povesť nedôveryhodného človeka, ktorý podvádza a má problémy so zákonom. Cez známych sa mu dostávalo veľa vykonštruovaných vecí, proti ktorým sa nevedel brániť. Psychické a zdravotné ťažkosti, ktoré je ťažko opísať, nimi trpí doteraz. Na preukázanie tvrdení predložil súdu daňové priznania za r. 2011, 2012, 2013, vyšetrenie z magnetickej rezonancie zo dňa 02.03.2016, kópiu rozsudku o rozvode manželstva zo dňa 24.10.2014. Z hypotekárneho úveru financoval dlhy zo stavebnej činnosti, ktoré vznikli aj na základe inkriminovanej stavby - prístavba Základnej školy V., ktorú celú prefinancoval a následne mu boli zadržované výplaty faktúr, ktoré musel prispôsobovať a nemal dostatok finančných prostriedkov. Pred daným trestným stíhaním nemal finančné problémy, rozbiehal i ďalšie podnikateľské aktivity, ktoré musel pribrzdiť. V čase trestného stíhania býval v C.. Či malo trestné stíhanie dopad na jeho rodinných príslušníkov, nevedel uviesť, ale dávali mu v tejto súvislosti veľa otázok, predtým bol v obci pozývaný na rôzne akcie, športové turnaje, firemné posedenia, po tejto udalosti to bolo obmedzené. Hospodársku krízu v roku 2011 nepociťoval, určite sa to neprejavilo v stavebníctve, pretože v tom období sa rekonštruovali školy, telocvične a robil aj stavebný dozor na tých stavbách. Mal aj iné zákazky, ale tieto boli so štátnymi zákazkami neporovnateľné. Na pojednávaní sa zúčastňovali aj ľudia z verejného života - starosta obce V., obce Q. Q., osoby z prostredia ministerstva, ktorí vypovedali v jeho neprospech a automaticky ho vylúčili z ďalších súťaží. Celkový dopad na jeho podnikateľský a súkromný život mal samotný proces. Reči sa šírili nielen v C., ale aj v Ž.K., konkrétne nevedel, ktorá osoba ich rozširovala. Na ukončení manželstva nemal záujem, návrh podal on len z finančných dôvodov.

X. L. Y.. E. U. - sestra žalobcu - vo všeobecnosti uviedla, že sa zhoršila situácia v rodine, žalobca obmedzil kontakt s ostatnou rodinou, bol nervózny, podráždený, pracovne zaneprázdnený. Od jeho manželky sa dozvedela, že sa nevenuje rodine. Okolie bolo zvedavé, kládli jej nepríjemné otázky ohľadom jeho trestného stíhania, po dedine sa šírili nepríjemné reči. Zhoršilo sa mu zdravie.

X. L. R. Y. - kamarát a spolupracovník, v súvislosti s trestným stíhaním pre stavbu, ktorej sa týkalo, pôsobil na tejto stavbe ako stavebný dozor, a v tomto trestnom konaní bol vypočúvaný ako svedok,

bol v čase prebiehajúceho trestného konania so žalovaným v priamom kontakte, uviedol, že ťažko sa s ním v tom období komunikovalo, pracovalo, mal strach, či spoločnú prácu dotiahnu dokonca. Pôsobil ako stavebný dozor aj na iných stavbách a pri jednaniach s investormi, väčšinou išlo o starostov obcí, už bol žalobca pre nich nezaujímavý, stavali sa k nemu negatívne, ďalšiu spoluprácu mu neponúkli. Konkrétne nevedel povedať, či sa zaujímal o nejakú zákazku v tom čase. Povedomie rečí, ktoré sa šírili, spôsobovali jeho nedôveryhodnosť, bol odsúvaný aj v obci, aj svedkova matka sa zaujímala ako je to s V. (reči na dedine sa rýchlo šíria); v obci sa to premieľalo, pýtali sa ho na to aj jeho zamestnanci, stratil v obci dôveryhodnosť. Vedel, že problémy má aj v rodinnom živote, žalobca mu spomínal, že možno skončí manželstvo rozvodom.

X. L. V. Š. - poznal sa so žalobcom len pracovne, žalobca ako subdodávateľ pracoval pre firmu Q. E. L.. L..C..I.. , v ktorej bol svedok zamestnaný do konca roku 2012. Žalobca bol ich najväčším subdodávateľom. Keď sa začalo hovoriť o jeho trestnom stíhaní, tým, že bol najväčším subdodávateľom museli zbystriť pozornosť a rozmýšľať, či mu zveria aj ďalšie zákazky a dôsledne kontrolovať jeho zákazky. Pre nedôveru a ostražitosť z ich strany nedostal od nich už žiadnu zákazku, napr. išlo o školu A.. Mali obavu, či pre trestné stíhanie dokončí zákazky, ktoré už dostal. Pri týchto zákazkách dostávali otázky od jeho zamestnancov, či by mohli neskôr pre nich pracovať.

10. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovných listinných dôkazov: - z obsahu pripojeného spisu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. T.-XT/XX/XXXX, predovšetkým rozsudku č.k. T.-XT/XX/XXXX-XXX zo dňa 09.01.2014, právoplatného a vykonateľného dňa 09.01.2014, ktorým bol žalobca podľa § 285 písm. a) Tr. por oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. U. J. XX/XX zo dňa 19.07.2011 pre skutok kvalifikovaný ako zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., ktorý mal spáchať na skutkovom základe uvedenom v označenom rozsudku, lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný;
- žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zo dňa 22.12.2014 - podľa ktorej bol nárok predmetnou žalobou uplatnený v rovnakom rozsahu, čo do základu a výšky ako v predmetnej žalobe;
- vyúčtovania trov právneho zastupovania voči žalobcovi - náklady za poskytnuté úkony právnej služby v súvislosti s vedením trestného konania vyplývajúce z trestného spisu v rozsahu 18 úkonov právnej pomoci v celkovej výške 3.247,27 Eur s DPH ako tarifnú odmenu za právne služby v sume 2.571,88 Eur a paušálnu náhradu v sume 134,18 Eur + 20 % DPH v sume 541,21 Eur, pri základnej sadzbe tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri obhajobe v trestnom konaní ako 1/8 výpočtového základu, t.j. v sume 92,63 Eur na rok 2011, v sume 95,37 Eur na rok 2012, v sume 97,62 Eur na rok 2013, v sume 86,93 Eur od 01.07.2013, v sume 90,17 Eur na rok 2014, nakoľko sa jedná o trestný čin pri zákonom stanovenej trestnej sadzbe s hornou hranicou neprevyšujúcou 10 rokov a paušálnej náhrade za každý úkon podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. sumou 7,41 Eur na rok 2011, sumou 7,63 Eur na rok 2012, sumou 7,81 Eur na rok 2013, sumou 6,95 Eur od 1.7.2013, sumou 7,21 Eur na rok 2014. Cestovné výdavky podľa § 15 cit. vyhl. boli vyčíslené sumou 926,97 Eur bez DPH, náhrada za stratu času sumou 900,- Eur bez DPH. Trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené v celkovej sume 5.439,64 Eur s DPH;
- príjmového pokladničného dokladu zo dňa 13.01.2011 - prijatá záloha za právne služby v sume 5.500,- Eur;
- Rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. XXP XXX/XXXX-XX zo dňa 24.10.2014 právoplatného 10.11.2014, ktorým bolo manželstvo žalobcu rozvedené a obsahom označeného spisu, najmä výpovedí účastníkov konania a vyjadrenia manželky k návrhu na rozvod manželstva k dôvodom rozvratu manželstva;
- daňových priznaní k dani z príjmov fyzických osôb k deklarovaniu príjmov žalobcu za rok 2013 v sume 891.529 Eur a výdavkov v sume 885.331,- Eur, za rok 2012 príjmy v sume 1.079.528,- Eur a výdavkov 1.198.006,- Eur, za rok 2011 príjmy v sume 2.043.820,- Eur a výdavkov v sume 2.077.929,- Eur;
- žiadanky o vyšetrenie magnetickou rezonanciou zo dňa 12.02.2016, ktoré podľa tvrdenia žalobcu aj absolvoval.

10. Námietky žalovaného proti správnosti vyúčtovania trov právneho zastúpenia uvedené na prvom pojednávaní (dňa 14.06.2016) sa týkali predovšetkým nedostatkov preukázania realizácie porád dňa 31.03.2011 (úkon pod č. 2.), z dňa 02.08.2011 (úkon pod č. 4.), zo dňa 19.09.2011 (úkon pod č. 7.), zo dňa 24.10.2011 (úkon pod č. 10.), zo dňa 12.12.2012 (úkon pod č. 14.). V tejto súvislosti poukázal,

že porada s klientom je účelná len v tom prípade, ak na jej podklade je následne realizovaný nejaký procesný úkon v prospech klienta, ktorá otázka je však sporná. Namieta potrebu, ako aj dĺžku týchto porád. Namietal úkon označený ako nahliadnutie do spisu - pod bodom č. 5. Zo dňa 08.08.2011 v čase od 11.00 hod. do 11.45 hod., ktorý nemožno považovať za úkon právnej služby, ktorý by bolo možné subsumovať pod niektorý z úkonov právnej služby v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z., v ktorej sa označený len úkon ako oboznámenie sa s výsledkami vyšetrovania, a preto rozporuje aj uplatnené cestovné výdavky s týmto úkonom súvisiace, t. j. podľa vyúčtovania v sume 102,02 Eur. V ďalšej časti rozsah poskytovanej právne služby, tak ako bol žalobcom vyúčtovaný, žalovaný nerozporoval.

11. Nedostatočnosť preukázania porád žalobca preukázal predložením jednotlivých záznamov o realizácii porád v dňoch: 31.03.2011 v čase od 10.00 hod. - 14.00 hod., 02.08.2011 v čase od 09.30 do 12.30 hod., 19.09.2011 v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod., 24.10.2011 v čase od 09.00 hod. do 11.00 hod., 12.12.2012 v čase od 10.15 do 11.30 hod., a záznam o porade zo 14.01.2011 v čase od 09.00 hod do 11.30 hod. - túto poradu účtoval v rámci prípravy a prevzatia veci - úkon pod bodom č. 1. K vznesenej námietke voči úkonu označenému ako nahliadnutie do spisu (úkon č. 5) poukázal na ustanovenie cit. vyhlášky, o odmenách a náhradách advokátov v zmysle ktorého pokiaľ vyhláška neupravuje určitý úkon právnej služby, možno použiť ustanovenie o obdobnom úkone právnej služby. Ďalej doplnil jednotlivé doklady týkajúce sa cestovných náhrad výpisom evidencie X.: A.-XXX-Z., (s predložením kópie osvedčenia o jeho evidencii) v dňoch 08.08.2011, 10.08.2011, 26.09.2011, 27.09.2011, 07.11.2011, 29.10.2012, 09.01.2013, 18.03.2013, 09.01.2014 s uvedením začiatku a konca jazdy s príslušným vyčíslením náhrad; pri nároku za stratu času tento bol určený podľa trvania cesty do miesta úkonu z miesta sídla advokáta a späť väčšinou sumou 98,80 Eur, pokiaľ bola táto suma vyššia o niekoľko Eur, resp. nižšia, bolo to v závislosti od ceny pohonných hmôt v danom období; kópiu osvedčenia o registrácií pre daň z pridanej hodnoty od 12.10.2009; doklady preukazujúce cenu pohonných hmôt (č.l. 95-101).

12. K nesplneniu základných predpokladov na uplatnenie nároku na náhradu škody - nedostatok nezákonného rozhodnutia - ako hlavnej námietke žalovaného, súd uvádza nasledovné:
Právny nárok jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo skončené oslobodením obžalovaného/žalobcu spod obžaloby, treba vo všeobecnej rovine odvodiť z princípov právneho štátu. Štát je povinný niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré svojou činnosťou priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní viesť vyšetrovanie a stíhať trestnú činnosť, na strane druhej sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukáže ich postup ako mylný a tým zasahujúci do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodujúce ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili svoje pôvodné podozrenie, ale či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Toto je podstatný rozdiel od ponímania uplatneného nároku žalovaným.

13. V posudzovanom prípade sa výsledok trestného stíhania v podobe právoplatného odsúdenia žalobcu v procesnom postavení obžalovaného nedostavil. Nenaplnil sa tak základný účel trestného konania - vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči páchateľovi skutku kvalifikovaného v podanej obžalobe ako trestný čin (jednočinný súbeh dvoch zločinov). Štát sa stal teda zodpovedným za vedenie trestného stíhania proti žalobcovi, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom.

14. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len cit. zák.), zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutí jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 prvá veta cit. zákona je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom.

15. Pre správnu interpretáciu tohto zákonného ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho gramatického výkladu. V tomto smere súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej gramatický výklad právnej normy slúži len na prvotné priblíženie k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti výkladu, resp. na jej doplnenie alebo spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na úroveň gramatického výkladu,

najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie prispieť k zisteniu obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy.

16. Z hľadiska teleologického výkladu, vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právnej normy, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podľa § 46 ods. 3 Ústavy SR, nemožno formálne (doslova) trvať na zrušení /zmene takéhoto rozhodnutia, ale splnenie tejto zákonnej podmienky treba vykladať extenzívne. Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby, je nenaplnením predpokladu o spáchaní trestného činu obžalovaným, a takýto výsledok trestného konania má rovnaké dôsledky ako zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia pre nezákonnosť príslušným orgánom. Je potrebné konštatovať, že trestné stíhanie bolo nedôvodné a v konečnom dôsledku nezákonné.

17. Ustálená judikatúra súdov v prípadoch uplatnených nárokoch na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením vychádza zo zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. V danej súvislosti možno poukázať na rozhodnutia - uznesenie Najvyššieho súdu SR sp- zn. XM Z. XX/XXXX, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. X Z. XXX/XXXX, ale aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 25/2011

18. Uzatvárajúc súd mal splnený základný predpoklad k uplatneniu práva na náhradu škody podľa osobitného zákona. Ďalej súd len konštatuje, že v danom konaní sú splnené aj ďalšie zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu - okrem už uvádzaného nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a výškou spôsobenej škody. S argumentáciou žalovaného, pokiaľ ide o nedostatok základu pre uplatnenie žalovaného nároku, ktorú podporil jednotlivými rozhodnutiami všeobecných súdov, sa súd nestotožnil. Ide o odklon od ustálenej judikatúry na posudzovanú otázku a v tejto súvislosti súd poukazuje aj na čl. 2 C.s.p. - princíp právnej istoty.

19. Pokiaľ ide o uplatnenú škodu, ako majetkovej ujmy: Podľa § 18 ods. 1, 3 cit. zák. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie vrátane trov právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie. Trestné konanie vedené proti žalobcovi si v záujme odvrátenia nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného a neskôr obžalovaného vynútili procesné úkony a tieto procesné úkony si vyžiadali náklady spojené s odmenou zvoleného advokáta podľa tarify určenej osobitným predpisom - teda sú príčinou vzniku trov obhajoby. Náklady vynaložené na trovy obhajoby sú tak v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Obhajca vyúčtoval trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. účinnej ku dňu vykonania jednotlivých úkonov v zmysle § 12 ods. 3 písm. b/, § 14 ods. 1 písm. a/, c/, d/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3. S dôrazom na účelnosť trov právneho zastúpenia námietka žalovaného bola v časti odôvodnená, pretože súd nepriznal náhradu za nasledovné úkony právnej pomoci označené: pod č. 2) ďalšia porada s klientom dňa 31.03.2011 v sume 247,- Eur + režijný paušál v sume 7,41, pod č. 3) žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa zo dňa 21.04.2011 v sume 92,63 Eur a režijný paušál v sume 7,41 Eur (túto žiadosť si žalobca písal sám), pod č. 4) ďalšia porada s klientom dňa 02.08.2011 v sume 185,25 Eur a režijný paušál 7,41 Eur. Pri týchto úkonoch vychádzal súd z toho, že plnú moc na zastupovanie prevzal obhajca v trestnom konaní dňa 02.08.2011. Teda úkony právnej pomoci v trestnom konaní účtované pred týmto dátumom neboli dôvodné. V bode 4/ si tak mohol účtovať prvú poradu s klientom pri prevzatí obhajoby (tento úkon bol účtovaný samostatne v bode 1/ v sume 92,63 Eur + 7,41 Eur), ale v inej sume, namiesto toho si účtoval už ďalšiu poradu s klientom v trvaní 3 hodín v sume 185,25 Eur a režijný paušál v sume 7,41 Celkovo súd nepriznal trovy právneho zastúpenia v sume 547,11 Eur.

20. K jednotlivým namietaným úkonom právnej pomoci s poukazom na ich účelnosť súd uvádza nasledovné: súd mal preukázané vykonanie všetkých úkonov právnej pomoci uvedených vo vyúčtovaní vrátane namietaných právnych úkonov a mal preukázané príjmovým pokladničným dokladom zaplatenie odmeny obhajcovi v sume 5.500,- Eur, t.j. viac ako bolo vyúčtované. Účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia/obhajoby v trestnom konaní je zvláštna podmienka osobitného zákona, ktorú súd je povinný skúmať. Nepostačuje len, že sa majetok poškodeného zmenšil v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia (§18 ods. 3 cit. zák.)

21. Pokiaľ ide o ďalšie namietané úkony právnej služby: - nahliadnutie do spisu pod bodom 5), tento súd považoval za účelne vynaložené náklady (odmena, cestovné výdavky, náhrada za stratu času), keďže po prevzatí obhajoby v trestnom konaní v záujme zabezpečenia kvalitnej obhajoby bolo nevyhnutnosťou sa oboznámiť s obsahom spisového materiálu, ktorý v tom čase mal vo svojej dispozícií Špecializovaný trestný súd v Pezinku (v štádiu po podaní obžaloby). Rovnako súd považoval za účelné úkony právnej služby za ďalšie porady označené ako právne úkony pod bodom 7, 10, 14, pretože každá porada bola realizovaná v krátkom časovom úseku pred konaním hlavného pojednávania, na ktorom prebiehalo dokazovanie výsluchom jednotlivých svedkov, a vždy išlo o väčší počet svedkov, teda tieto úkony viedli k príprave obhajoby na hlavnom pojednávaní v súčinnosti s obžalovaným, preto súd ich akceptoval, a nemal výhrady ani voči dĺžke ich trvania.

22. K uplatnenej nemajetkovej ujme. Súd v tomto smere vychádzal z vykonaného dokazovania - z výpovede žalobcu, výpovedí svedkov, obsahu spisu o rozvode manželstva, listín preukazujúcich dosahovaný príjem žalobcu v rozhodnom období jeho trestného stíhania, lekárskeho potvrdenia. Dôkazy z nich získané vo všeobecnosti, ktoré možno považovať za zníženie kvality života jednotlivca podporovali všeobecné kritéria, ktoré sú podľa názoru súdu spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu, do osobnostnej sféry fyzickej osoby - závažnosť vzneseného obvinenia a s tým spojená hrozba vysokého trestu v rozpätí trestnej sadzby 3 roky - 10 rokov, dĺžku trestného konania - od vznesenia obvinenia - december 2011 do vyhlásenia oslobodzujúceho rozsudku - január 2014, predovšetkým do jeho práva na súkromný, rodinný, pracovný život, dobrého mena a povesti. Je dôvodné konštatovať, že žalobca nepriaznivým dôsledkom vedeného trestného konania bol vystavený po dlhší čas, čo sa negatívne prejavilo v jednotlivých oblastiach jeho súkromného života. Ochrana osobnostnej sféry jednotlivca vychádza z toho, že je chránená pred akýmkoľvek zásahom, ktorý by bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo porušenie práv spojených s touto ochranou; pričom je postačujúce, ak zásah je spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv, nevyžaduje sa vyvolanie následkov. Pretože takéto následky nie je možné zvrátiť, je podľa názoru súdu dôvodná aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi nezákonným rozhodnutím podľa § 17 ods. 2, 3, 4 cit. zák., keďže samotné konštatovanie, že bol spôsobený zásah do osobnostnej sféry žalobcu, v konečnom dôsledku nezákonným trestným stíhaním vedeným proti žalobcovi, nie je postačujúce. Výšku tejto nemajetkovej ujmy súd ustálil v súlade s princípom spravodlivosti a primeranosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, ktoré vyplynuli z dokazovania vzťahujúceho sa k tejto časti uplatneného nároku a za dostatočné odškodnenie nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným konaním stanovil peňažné odškodnenie vo výške 3.000,- Eur. Podkladom pre ustálenie výšky nemajetkovej ujmy bola rozhodovacia činnosť Ústavného súdu SR o ústavných sťažnostiach pre porušenie základných práv alebo slobôd, ktorá je založená na zásadách, z ktorých vychádza aj Európsky súdny dvor pre ľudské práva, teda spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vo zvyšku presahujúcom takto priznaný nárok súd žalobu zamietol.

23. Vo vzťahu k priznanej majetkovej ujme - náhrady trov právneho zastúpenia, súd priznal žalobcovi aj príslušný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., v platnom znení, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v zákonnej výške k prvému dňu omeškania s plnením, ktorý stanovil od 23.05.2015 ako nasledujúci deň po uplynutí 6-mesačnej zákonnej lehoty po podaní žiadosti na predbežné prerokovanie nároku. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme podľa názoru súdu žalobcovi tento nárok nevznikol.

24. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 C.s.p. a čl. 4 ods. 2 C.s.p. Pretože absentuje právna norma, ktorá by dal odpoveď na úspech alebo neúspech strany, ak ide o nárok, ktorý je závislý od posúdenia súdu (nemajetková ujmy a tento si žalobca uplatnil v maximálnej výške (§ 17 ods. 4 osobitného zákona). Za rozhodné považoval súd, že konštatoval aj dôvodnosť akéhoto nároku. Súd preto v tejto súvislosti aplikoval čl. 4 ods. 2 C.s.p., a o nároku na náhradu trov konania v tejto časti rozhodol podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie vzťahov. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že neúspech v konaní spojil len s uplatnenou majetkovou ujmou a tento vyčíslil v pomere čistého úspechu žalobcu proti žalovanému v pomere 79,88 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.